

plusklas 7 update 13 oktober 2020

Wat gaat de tijd toch snel! We hebben nog maar 5 keer plusklas gehad en daar komt de herfstvakantie alweer. Toch hebben we al heel veel gedaan! En we hebben het goed en gezellig met elkaar.

LEREN LEREN

In de eerste lessen heeft 'leren leren' veel aandacht gekregen. De eerste projectles ging over de **leerkuil**. Een paar kinderen kenden dit begrip al, maar voor de meesten was dit nieuw.

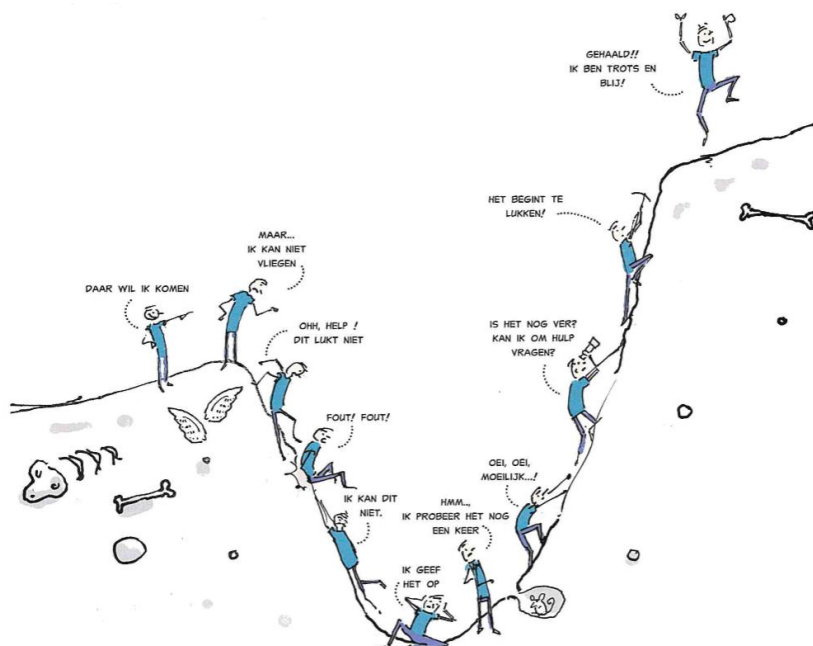
We begonnen met een gedicht:

*Wanneer je een schip wilt gaan bouwen
Brenge dan geen mensen bijeen
Om timmerhout te sjouwen
Of te tekenen alleen
Voorkom dat ze taken ontvangen
Deel evenmin plannen mee
Maar leer eerst de mensen verlangen
Naar de eindeloze zee*

De kern van dit gedicht: de boot ontstaat niet door timmeren en zagen, maar door het verlangen om naar onbekende plaatsen te gaan. Timmeren en zagen zijn dan middelen om dat doel te bereiken

Vertaald naar school: in ons onderwijs zijn we vaak bezig met 'timmeren en zagen', met feitenkennis en regels. Dat is ook nodig. In de plusklas willen we aansluiten bij de motivatie: het verlangen om nieuwe vaardigheden te ontwikkelen, nieuwe dingen te ontdekken. Zo zijn we bijvoorbeeld niet alleen bezig met leren, maar we onderzoeken ook hoe dat leren in elkaar zit!

De leerkuil:

In de plusklas komen dingen als 'leren dat vanzelf gaat' vs 'leren waar je moeite voor moet doen' regelmatig aan de orde. De leerkuil helpt de kinderen in te zoomen op het proces dat hoort bij het leren waarvoor je moeite moet doen. Als je een diepe leerkuil hebt, wat denk je dan? Hoe kom je eruit? In de les hebben kinderen eigen ervaringen verteld. Ze maakten een aantal opdrachten en kregen ook een opdracht mee: Let de komende tijd op! Als je een diepe leerkuil tegenkomt de komende weken, teken dan je eigen leerkuil. Zet erbij welke dingen je dacht en wat je hielp om weer uit de leerkuil te klimmen (helpende gedachten).

ACP-denken

De leerlijn van de drie manieren van denken (van Sternberg), Analytisch, Creatief, Praktisch zit in alle plusklassen. In groep 6/7 gebruik ik daarvoor Vooruitwerklabboek I. De doelen zijn dan kort gezegd:

- Wat kan ik goed? Wat wil ik nog beter leren (ACP-denken)
- Reflectie op eigen leerproces, verantwoordelijkheid nemen voor eigen leerproces
- Oefenen van de eigen vaardigheden door samenwerking in groepjes

In groep 7 en 8 gaan we verder met Vooruitwerklabboek II. Dan zijn de doelen:

- Nog meer inzicht in eigen denkprofiel (ACP-denken)
- De sterke manieren van denken kunnen aangeven van de kinderen met wie je samenwerkt
- Dingen die je in de plusklas geleerd hebt oefenen/toepassen buiten de plusklas (transfer)

Door de voorgeschiedenis zijn de kinderen wat minder ver in het doorzien van ACP-denken dan gebruikelijk. Door uitval en onlinelessen vorig jaar heb ik minder Vooruitwerklabboeklessen kunnen geven. Daarnaast is een aantal kinderen vorig jaar pas het tweede halfjaar ingestroomd en één van de kinderen is versneld van 5 naar 7, dus ook van plusklas 5 naar plusklas 7.

Daarom ligt het accent eerst nog op het inzicht in het eigen denkprofiel en minder op het zien van het denkprofiel van de kinderen met wie ze samenwerken.

Wel geven we aandacht aan transfer. En bij de eerste doe-les heeft een aantal kinderen al iets gekozen voor transfer. Dat betekent, dat ze de komende week iets wat ze in de plusklas geleerd hebben, bewust gaan inzetten in een andere situatie. Dit kan op school zijn, maar ook thuis, of bij sport of een andere club!

In groep 7 en 8 leren de kinderen met meer abstracte begrippen te kijken naar ACP-denken. Het overzichtsblad uit groep 5 en 6 had een aantal voorbeeldvragen bij elke manier van denken, het nieuwe blad doet het als volgt:

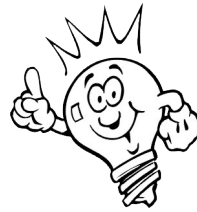
Analytisch:

Logisch nadenken
Hoofd- en bijzaken onderscheiden
Oplossingsrichting overzien
Objectiviteit
Informatie opnemen en weergeven

Creatief:

Flexibel denken
Associëren en brainstormen
Complexe informatie overzien
Ongewone vragen stellen
Problemen in ander kader plaatsen
Subjectiviteit, bijv. esthetisch oordeel

Praktisch:

Doelgericht denken
Overzien wat bijdraagt tot het doel en wat niet
Zelfkennis (eigen sterke en zwakke kanten)
Overtuigingskracht
Plannen
Materiaalbegrip

ZELFSTANDIG WERK

Het eerste halfjaar rekentijger. Dit zijn de kinderen al gewend. Het nieuwe is dat ze nu twee uur per week in de eigen groep hieraan werken. Er komt dus een tandje bij. Dat lukt niet iedereen gelijk, maar ook daar weten ze wel hoe dat gaat: Niet gelukt? Waar lag dat aan? Waar heb jij invloed op? Wat kun jij doen? En dat leg ik in eerste instantie neer bij de kinderen.

Eén van de kinderen heb ik bijvoorbeeld aangeraden om opnieuw afspraken met de groepsleerkracht te maken, maar zij wil het eerst nog op haar eigen manier proberen. We hebben afgesproken dat zij daarvoor nog een paar weken de tijd krijgt. Als het dan lukt is het prachtig! Als het niet lukt is het een mooi leermoment over waar je mogelijkheden en beprekingen liggen in deze situatie.

SPEL

Het eerste kwartier doen de kinderen individuele denkspellen. Daarnaast doen we regelmatig ook andere spellen. Zo doe ik in elke groep een groot spel bij mijn verjaardag en de laatste les voor voor de grote vakanties: kerstvakantie, meivakantie en zomer vakantie.

In groep 7 is dat Pandemie. Ja echt. Heel actueel nu.....

Het is een coöperatief spel. Dit betekent dat de kinderen niet tegen elkaar spelen, maar dat de kinderen samenwerken om een doel te bereiken. Ze winnen of verliezen dus met z'n allen van het spel.

Er is een spelbord met een kaart van de Wereld. Er is een groot aantal steden te zien in vier verschillende kleuren. Die staan voor 4 verschillende ziektes. Tijdens het spel breiden de ziektes zich uit. De spelers moeten 4 medicijnen ontwikkelen, één voor elke ziekte. Tegelijk moeten ze zorgen dat de ziekte niet te erg uitbreidt.....

De eerste keer is alleen het klaar zetten van het spel al een hele uitdaging. Ik geef de kinderen de handleiding, vertel hun waar ze moeten kijken en dan is het aan hen. Gemiddeld kost het de kinderen een half uur om het uit te puzzelen.

Elk kind heeft een eigen rol, met specialismen. Voor elke zet van elke speler wordt dus overlegd: wat kan ik nu het beste doen? Argumenten, strategie, samenwerking, compromissen sluiten, het zit er allemaal in. De kinderen vinden het een geweldig spel! En uitgespeeld raak je niet snel. Als je het spel voor de eerste keer speelt zitten er 4 epidemiekaarten in het spel. Maar je kunt er ook 5, 6 of zelfs 7 in doen. De uitdaging is dus: met hoeveel epidemie kaarten lukt het om de wereld te redden in de laatste les dit jaar?

Marco Elsenbroek